

Olycksfall i Östergötland 2010

Skaderegistrering på akutklinikerna i länet

Skador till följd av olycksfall är ett folkhälsoproblem. Risken att drabbas av skador finns i alla miljöer där människor vistas och bland alla oavsett ålder, kön och etnicitet. Fallolyckor är den vanligaste orsaken till att människor skadar sig. Alla kan drabbas men risken för att man faller och skadar sig illa är störst bland de äldre.

Resultat

År 2010 registrerades 9 884 skadeblanketter på sjukhusen i länet. På nästan alla (9 864) skadeblanketter finns både kön och ålder registrerade. Av de skadade är 56 procent män och 44 procent kvinnor. De mest skadedrabbade åldersgrupperna är 13—18 år följt av 19—24 år.

Figur 1. Antalet skadefall fördelade efter kön och ålder.

Skadeplats och sysselsättning vid skadetillfället

Nationella studier visar att många människor skadar sig i eller vid bostaden. Detta gäller för alla åldrar, med undantag för tonåringar och i viss utsträckning yngre vuxna som många gånger skadar sig inom sport- och idrottsområden.

I skaderegistreringen i Östergötland är bortfallet stort både på skadeplats och på sysselsättning. Detta gäller både de frågor den skadade själv ska fylla i och plats- och aktivitetsangivelse i orsakskoden som personalen anger. Det innebär att det är svårt att uttala sig om var skadorna faktiskt sker och i samband med vilken sysselsättning.

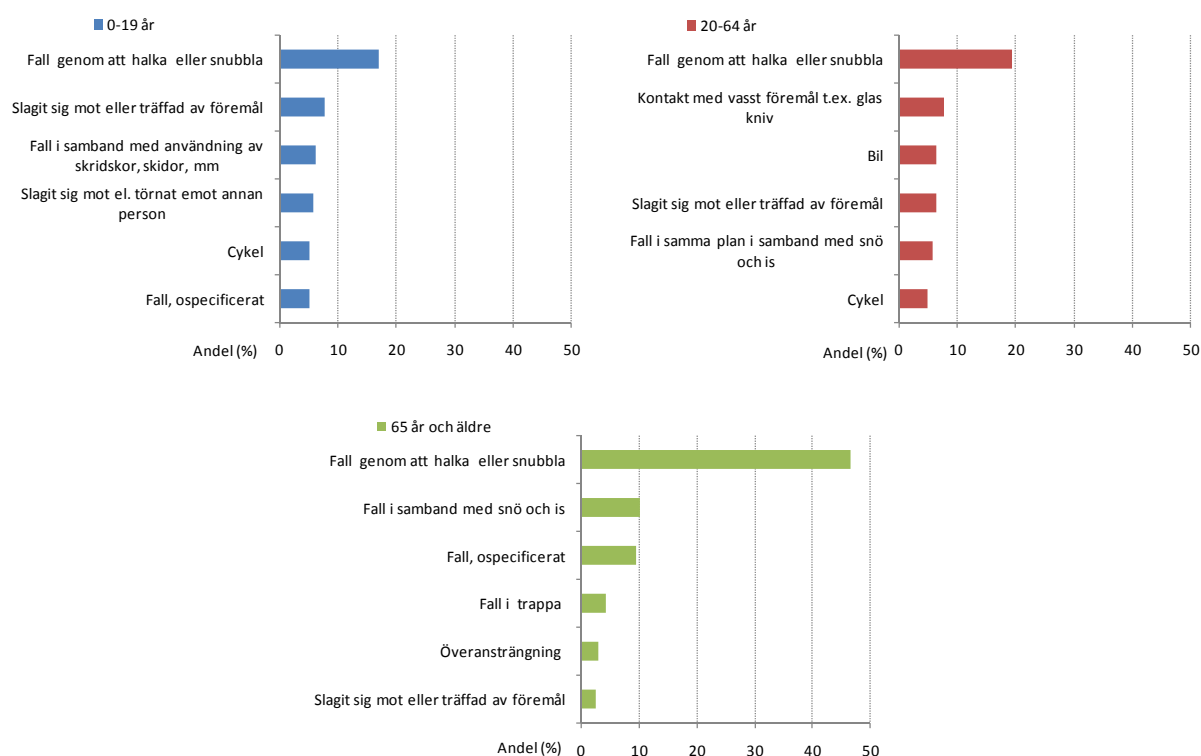
Orsak till skada

Den vanligaste orsaken till skada är olika typer av fallolyckor och kontakt med föremål och redskap. Fall i samma plan innebär att personen har halkat eller snubblat på ett eller annat sätt, medan kontakt med föremål och redskap innebär att personen har slagit sig mot eller blivit träffad av något föremål eller att man har skurit sig på något vasst. Fall från en nivå till en annan är ofta fall från möbler, lekredskap och trappor.

Tabell 1. De 12 vanligaste orsakerna till skada.

Orsak till skada	Antal	Andel
Fall i samma plan	3248	33 %
Kontakt med föremål, redskap, maskin	1842	19 %
Fall från en nivå till en annan	955	10 %
Annat eller icke specificerat fall	480	5 %
Kontakt med person	466	5 %
Cykel	427	4 %
Bil	418	4 %
Överansträngning och umbärande	362	4 %
Uppgift saknas	312	3 %
Moped/MC	199	2 %
Övergrepp av annan person	175	2 %
Häst	163	2 %

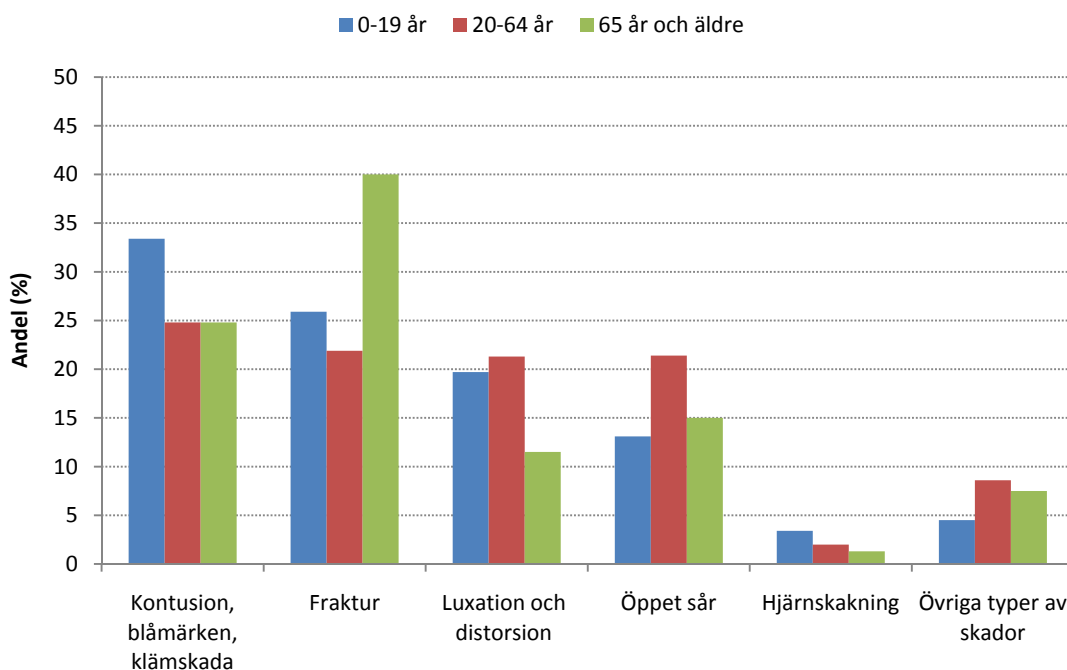
De sex vanligaste orsakerna till skada bland barn, vuxna och äldre presenteras i figur 2. Fall genom att halka eller snubbla är den vanligaste orsaken i alla tre grupperna. Bland barn och vuxna är cirka var femte skada orsakad av att personen har halkat eller snubblat medan bland de äldre är det nästan varannan.

Figur 2 Andel skador för varje åldersgrupp fördelade efter orsak.

Typ av skada

Kontusioner/blåmärken och frakturer är de vanligaste typerna av skador. För barn är kontusioner vanligast medan frakturer är vanligast bland de äldre. Det är främst armar och händer som skadats följt av ben och fötter.

Figur 3 Andel skador för varje åldersgrupp fördelade efter skadetyper.